

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1140/2021
21.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгомира Милојевића, председника већа, Биљане Синановић, Радмиле Драгичевић Дичић, Радослава Петровића и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182. став 1. Кривичног законика у вези са кривичним делом обљуба злоупотребом положаја из члана 181. став 3. у вези става 2. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Бранислава Суботина, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 1557/19 од 27.04.2021. године и Вишег суда у Новом Саду Кж1 174/21 од 27.07.2021. године, у седници већа одржаној дана 21.10.2021. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Бранислава Суботина, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 1557/19 од 27.04.2021. године и Вишег суда у Новом Саду Кж1 174/21 од 27.07.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду К 1557/19 од 27.04.2021. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182. став 1. Кривичног законика у вези са кривичним делом обљуба злоупотребом положаја из члана 181. став 3. у вези става 2. Кривичног законика па је осуђен на казну затвора у трајању од 8 (осам) месеци, која ће се извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује уз примену мере електронског надзора, с тим што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора.

На основу члана 7. став 1. Закона о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима, према окривљеном ће

се после издржане казне затвора спроводити посебне мере, и то обавезно јављање надлежном органу полиције и Управе за извршење кривичних санкција, забрана посећивања места на којима се окупљају малолетна лица, обавезано посећивање професионалних саветовалишта и установа, обавезно обавештавање о промени пребивалишта, боравишта или радног места и обавезно обавештавање о путовању у иностранство.

На основу члана 7. став 3. Закона о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима одређено је да ће, после истека сваке четири године од почетка примене посебних мера из става 1. наведеног члана, суд који је донео првостепену пресуду, по службеној дужности одлучити о потреби њеног даљег спровођења.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да суду надокнади трошкове кривичног поступка и то на име вештачења тима вештака психијатријске и психолошке струке Клинике за психијатрију Клиничког центра Војводина у износу од 148.019,42 динара и на име пашала у износу од 7.000,00 динара, у року од два месеца од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења, као и награду и нужне издатке пуномоћника малолетне оштећене, о којим трошковима ће суд донети посебно решење када се прибаве подаци о висини истих.

Пресудом Вишег суда у Новом Саду Кж1 174/21 од 27.07.2021. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног и првостепена пресуда, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Бранислав Суботин, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреда закона из члана 439. тачка 1) и 2) и 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и преиначи побијане пресуде у целости и окривљеног ослободи од оптужбе или да побијане пресуде укине и предмет врати надлежном суду на поновни поступак. Предложио је да буде обавештен о седници већа.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче да се побијане правноснажне пресуде искључиво заснивају на доказу на коме се по одредбама Законика о

кривичном поступку не могу заснивати. Као такав доказ бранилац означава записник о испитивању сведока пред ОЈТ у Новом Саду Кт 5048/16 од 25.09.2019. године односно исказ малолетне оштећене дат на том записнику, у који исказ је суд на главном претресу дана 27.04.2021. године, сходно члану 406. став 1. тачка 1) ЗКП извршио увид, а без ког незаконитог доказа, по ставу браниоца, не би била донета осуђујућа пресуда. Према ставу браниоца, наведени записник, од стране суда, није могао бити прочитан на главном претресу и оштећена је морала бити непосредно испитана на главном претресу у присуству окривљеног и његовог браниоца, јер је суд за то имао законских могућности, сходно члану 150. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица, па је по мишљењу одбране читањем предметног записника о исказу малолетне оштећене пред ОЈТ у Новом Саду, окривљеном повређено право на одбрану.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Исти наводи, били су предмет разматрања Вишег суда у Новом Саду, који је у овом кривичном поступку поступао у другом степену по жалби браниоца окривљеног изјављеној против првостепене пресуде. Виши суд у Новом Саду, као другостепени је ове наводе оценио неоснованим, и на страни 4. у трећем ставу, другостепене пресуде Кж1 174/21 од 27.07.2021. године, изнео разлоге за свој став - да је вршењем увида у наведени записник и његовим читањем, уместо непосредног испитивања малолетне оштећене на главном претресу, суд поступио у свему законито, сагласно процесној одредби члана 406. став 1. тачка 1) ЗКП, као и да на тај начин окривљеном није повређено право на одбрану, које Врховни касациони суд прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

Следствено наведеном, Врховни касациони суд налази да је првостепени суд у доказном поступку извео доказ на коме се по одредбама Законика о кривичном поступку пресуда може заснивати, те да стога није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на коју бранилац окривљеног неосновано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости.

Поред тога бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости истиче повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, наводећи да је првостепени суд, супротно одредбама Законика о кривичном поступку, обавезао окривљеног на плаћање трошкова кривичног поступка, на име пуномоћника малолетне оштећене постављеног по службеној дужности.

Из списка предмета произилази да је окривљени правноснажном пресудом Основног суда у Новом Саду К 1557/19 од 27.04.2021. године оглашен кривим због кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182. став 1. Кривичног законика у вези са кривичним делом обљуба злоупотребом положаја из члана 181. став 3. у вези става 2. Кривичног законика, те да је на основу члана 264. став 1. ЗКП у вези члана 261. став 2. тачка 7), 8) и 9) ЗКП обавезан да суду надокнади трошкове кривичног поступка и

паушала, као и награду и нужне издатке пуномоћника малолетне оштећене, о којим трошковима ће бити одлучено посебним решењем.

Чланом 264. став 1. ЗКП, прописано је да када суд окривљеног огласи кривим, изрећи ће у пресуди да је дужан да накнади трошкове кривичног поступка, док је одредбом члана 264. став 4. ЗКП, прописано да у одлуци којом решава о трошковима, суд може ослободити окривљеног од дужности да накнади у целини или делимично трошкове кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до б) и тачка 9) тог законика, као и награде за вештака и постављеног стручног сарадника, ако би њиховим плаћањем било доведено у питање издржавање окривљеног или лица које је он дужан да издржава, а суд може окривљеног ослободити од дужности накнаде трошкова постављеном пуномоћнику из истих разлога, у смислу члана 266. ЗКП.

Цитиране законске одредбе предвиђају само могућност, а не и обавезу суда да окривљеног ослободи од дужности да у целини или делимично накнади трошкове кривичног поступка уколико су за то испуњени законски услови и уколико окривљени достави доказе – податке о томе да би плаћањем наведених трошкова било доведено у питање издржавње окривљеног или лица која је он дужан да издржава, што у конкретном случају није учињено. Како у конкретном случају није вођен кривични поступак према малолетном учиниоцу кривичних дела већ према окривљеном АА, који је пунолетни учинилац и који је у овом кривичном поступку оглашен кривим и осуђен због наведених кривичних дела, то је правилном применом члана 264. став 1. ЗКП, окривљени истом пресудом обавезан да сноси трошкове кривичног поступка, у које спада и награда и нужни издаци пуномоћника малолетне оштећене.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је захтев браниоца окривљеног и у односу на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, оценио као неоснован.

Осталим наводима захтева бранилац оспорава разлоге побиијаних пресуда, што представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, па надаље полемиче са утврђеним чињеничним стањем и оценом изведених доказа. Како, према одредби члана 485. став 4. ЗКП, повреда закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и чињенично стање утврђено у правноснажној пресуди нису предмет одлучивања од стране Врховног касационог суда у поступку по захтеву за заштиту законитости, то се овај суд у њихову оцену и разматрање, није упуштао.

Надаље, бранилац окривљеног, као разлог подношења захтева истиче и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, због којих је подношење захтева дозвољено окривљеном преко браниоца, али наводи захтева не садрже објашњење у чему се те повреде конкретно састоје. Како Врховни касациони суд правноснажну одлуку и поступак који је претходио њеном доношењу испитује само у смислу члана 489. став 1. ЗКП, то се овај суд, није упуштао ни у разматрање и оцену ових повреда, које је бранилац само формално навео као разлог подношења захтева, а које у смислу члана 484. ЗКП, немају прописан садржај.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа-судија,
Драгомир Милојевић,с.р.**